

SMERNICE SEMENSKE KNJIŽNICE

Smernice Semenske knjižnice natančneje določajo pravice in dolžnosti članov ter knjižnice. Smernice sprejema občni zbor Društva Varuhi semen in veljajo do preklica. Smernice so javne in prosto dostopne na spletni strani društva. Pravila, navedena v tem notranjem aktu, se lahko spreminjajo in prilagajajo potrebam knjižnice in njenih članov. Spremembe notranjega akta sprejema občni zbor društva.

I. Članstvo

Kdo lahko postane član Semenske knjižnice

1. člen

Član Semenske knjižnice (tj. Društva Varuhi semen) lahko postane vsaka polnoletna fizična ali pravna oseba, ki prostovoljno poda pristopno izjavo in plača letno članarino.

Način včlanitve

2. člen

Vsaka oseba ali skupina ljudi, ki bi želela postati član Semenske knjižnice, izpolni pristopno izjavo za članstvo v Društvu Varuhi semen (v nadaljevanju društvu). Pristopna izjava je dostopna na uradni spletni strani društva. Natisnjeno, izpolnjeno in podpisano pristopno izjavo posreduje posameznik preko navadne pošte ali jo osebno odda v prostorih Semenske knjižnice. Z oddano pristopno izjavo se posameznik avtomatsko strinja z določbami statuta Društva Varuhi semen ter smernicami Semenske knjižnice.

Pristopne izjave se posredujejo na naslednji naslov:

Društvo Varuhi semen
Valvasorjeva ulica 26
2000 Maribor

Način članstva

3. člen

Glede na želje in možnosti lahko člani Semenske knjižnice izbirajo med dvema načinoma članstva:

(1) Varuh

Je član društva. Varuh lahko postane vsak posameznik ali skupina ljudi, ki imajo naslov stalnega bivališča v Pomurski ali Podravski regiji in njuni bližnji okolici. Varuh za obdobje

članstva v društvu prostovoljno prevzame skrb in odgovornost za varovanje, ohranjanje in obnavljanje izbrane avtohtone, tradicionalne ali udomačene rastlinske vrste in/ali sorte na lastnih pridelovalnih površinah.

Izjeme

V okoliščinah, ki pripomorejo k boljšemu delovanju in razvoju Semenske knjižnice, lahko postane varuh tudi posameznik, ki ima naslov stalnega bivališča zunaj omenjenih regij. V tem primeru članstvo potrjuje predsednik društva.

(2) Podpornik

Je član društva, brez možnosti prevzemanja skrbi za določeno rastlinsko vrsto in/ali sorto, ki s plačilom članarine ali s svojim delom podpira in spodbuja poslanstvo ter delovanje Semenske knjižnice. Podporniki Semenske knjižnice po plačilu članarine prejmejo certifikat članstva v društvu. Podpornik lahko brez dodatnih stroškov in po predhodno posredovani pisni prošnji kadarkoli spremeni status podpornika v status varuha. S tem prevzame tudi pravice in dolžnosti varuha.

Vrste varuhov

4. člen

Glede na izbrano rastlinsko vrsto se varuhi delijo na:

(1) Varuh semena

Je varuh, ki se za obdobje članstva v Semenski knjižnici obveže, da bo na svojih pridelovalnih površinah prideloval izbrano rastlinsko vrsto in/ali sorto tudi z namenom pridobivanja semenskega razmnoževalnega materiala te vrste in/ali sorte. Pri tem si lahko varuh izposodi semenski material določene/-ih rastlinskih vrst in/ali sort iz Semenske knjižnice ali postane varuh rastlini, ki jo že goji na svojih površinah. V primeru, da si varuh izposodi semenski material iz Semenske knjižnice, ga je dolžan ob koncu rastne sezone v enaki ali nekoliko večji količini, kot si jo je ob začetku rastne sezone izposodil iz knjižnice, tudi vrniti. Varuh v knjižnico vrne primerno osušen, zdrav in kakovosten semenski material. Če varuh zaradi dejavnikov višje sile (naravne nesreče, bolezen, drugo) ne more vrniti izposojenega semenskega materiala, posreduje na sedež Semenske knjižnice pisno pojasnilo, ki ga obravnava predsednik društva. Na podlagi odločitve predsednika se lahko varuha oprosti vrnitve semena brez sankcij.

(2) Varuh sadnih rastlin

Je varuh, ki se za obdobje članstva v Semenski knjižnici obveže, da bo na svojih površinah ohranjal in/ali sadil sorte sadnega drevja in grmičevja. Za sadilni material sadnih rastlin vodi Semenska knjižnica le register, ki je sestavni del digitalnega herbarija. Register vsebuje informacije o značilnostih posamezne sorte ter kontaktne podatke varuhov, od katerih je mogoče sadilni material (tj. cepiče) pridobiti.

(3) Varuh rastlin, ki se vegetativno razmnožujejo z gomoljem ali čebulo

Je varuh, ki se za obdobje članstva v Semenski knjižnici obveže, da bo na svojih pridelovalnih površinah gojil rastlinske vrste, ki se vegetativno razmnožujejo z gomoljem (npr. krompir) ali čebulo (npr. čebula), in del pridelanega razmnoževalnega materiala namenil za medsebojno izmenjavo med varuhi semen.

Različni načini varuhov se lahko prepletajo in združujejo. To pomeni, da lahko varuhi skrbijo za poljubno število izbranih vrst in/ali sort. Pri izbiri rastlinske vrste in/ali sorte velja priporočilo, da varuhi svojo izbiro prilagodijo znanju, težavnosti tehnike pridobivanja razmnoževalnega materiala in ravnim zahtevam rastlinske vrste. Pri izposoji semena iz Semenske knjižnice varuh podpiše prevzemni obrazec, da se zagotovi sledljivosti semena.

Vsak varuh se lahko odloči, ali želi, da so njegovi kontaktni podatki javno objavljeni ali ne. Pri tem so varuhi lahko:

(1) javni

Je varuh, ki želi z drugimi varuhi, neodvisno od knjižnice, brezplačno izmenjavati razmnoževalni material rastlinske vrste in/ali sorte v njegovi oskrbi. Pri tem se varuh strinja, da so njegovi kontaktni podatki javno objavljeni v digitalnem herbariju. Digitalni herbarij predstavlja seznam vseh sort pod zaščito Semenske knjižnice in je dostopen na uradni spletni strani društva. Kontaktni podatki varuhov so drugim varuhom dostopni le po predhodni registraciji na spletni strani društva. Uporabniško ime za registracijo je navedeno na članski izkaznici in je enako identifikacijski številki člana.

Javni varuh dovoli, da se v Digitalnem herbariju objavijo naslednji podatki:

1. ime in priimek;
2. naslov kraja, kjer je mogoče pridobiti razmnoževalni material;
3. telefonska številka ali naslov elektronske pošte;
4. pridelovalna praksa;
5. vrsta in količina razmnoževalnega materiala, ki ga ponuja v izmenjavo.

Javni varuh se strinja, da ga lahko drugi varuhi, ki bi želeli pridobiti razmnoževalni material sorte v njegovi skrbi, kontaktirajo in na navedenem naslovu material tudi pridobijo. Ko varuh izmenja ali podari zadnjo količino rastlinskega razmnoževalnega materiala, to sporoči na sedež društva. Slednji spremeni status dostopnosti rastlinskega razmnoževalnega materiala v »Ni več na voljo«.

Javnemu varuhu je poleg drugih ugodnosti članstva v društvu dana možnost brezplačne promocije lastne dejavnosti (npr. promocija dopolnilne dejavnosti na kmetiji, promocija turistične kmetije, drugo) preko uradne spletne strani društva. Pri tem pošlje varuh preko elektronske pošte društva (tj. varuhi.semen@gmail.com) promocijski material, ki je primeren za objavo na spletni strani.

2. skriti

Je varuh, ki ne želi, da bi bili njegovi kontaktni podatki dostopni drugim varuhom. Dostop do rastlinskega razmnoževalnega materiala, ki ga pridelava skriti varuh, je tako mogoč le preko Semenske knjižnice. Kontaktni podatki skritega varuha se vodijo v ločeni evidenci, ki je

dostopna le Semenski knjižnici. Skriti varuh nima možnosti promocije lastne dejavnosti na spletni strani društva.

Trajanje članstva

5. člen

Članstvo v Semenski knjižnici (tj. Društvu Varuhi semen) je trajno in traja do preklica.

Višina in način plačila članarine

6. člen

Višino letne članarine določa občni zbor Društva Varuhi semen. Višina članarine se lahko med posameznimi leti razlikuje. Članarina se plača enkrat na leto, ob včlanitvi člana v Semensko knjižnico. Po plačilu članarine prejme član po pošti člansko izkaznico ali certifikat. Članarina je namenjena izključno nemotenemu delovanju in izvajanju aktivnosti Semenske knjižnice.

Višina letne članarine za leto 2012 je enaka tako za varuhe kot podpornike in znaša:

- (1) fizična oseba = 10 evrov;
- (2) fizična oseba z dejavnostjo = 20 evrov;
- (3) pravne osebe – nepridobitne organizacije = 30 evrov;
- (4) pravne osebe – gospodarske družbe = 150 evrov;

Izjeme

Člani Semenske knjižnice so lahko opravičeni plačila članarine, če na sedež društva posredujejo pisno ali elektronsko prošnjo, v kateri navedejo razloge o nezmožnosti plačila članarine. Prejeto prošnjo obravnava predsednik društva. Član Semenske knjižnice je o odločitvi predsednika pisno obveščen v roku 30 dni od prejema prošnje.

Na podlagi odločitve predsednika so lahko plačila članarine opravičene tudi sorodne organizacije in institucije, ki na kakršenkoli način pomagajo pri aktivnostih in delovanju Semenske knjižnice.

Preklic članstva s strani člana Semenske knjižnice

7. člen

Preklic članstva s strani člana je mogoč s pisno odstopno izjavo, ki jo član posreduje na sedež Semenske knjižnice. Odstopna izjava mora vsebovati razloge preklica, saj lahko ti podatki pripomorejo k izboljšanju delovanja Semenske knjižnice. Članstvo se prekine največ en mesec po prejemu odstopne izjave. Kljub preklicu članstva se plačana članarina članu ne povrne. Kljub preklicu članstva je član obvezan izpolniti vse obveznosti do Društva Varuhi semen (tj. vrniti izposojeno količino semen ter obrazec evidence rasti).

Preklic članstva s strani Semenske knjižnice

8. člen

V primeru ugotovljenih kršitev pravil, določenih v tem pravilniku ali statutu Društva Varuhi semen s strani člana društva, se lahko prekliče članstvo člana. Kršitve pravil obravnava predsednik Semenske knjižnice, ki na podlagi narave kršitve določi sankcije. Kljub preklicu članstva se plačana članarina članu ne povrne. Kljub preklicu članstva je član obvezan izpolniti vse obveznosti do Društva Varuhi semen (tj. vrniti izposojeno količino semen ter obrazec evidence rasti).

II. Pravice in dolžnosti članov in Semenske knjižnice

Dolžnosti varuhov

9. člen

Varuhi se za obdobje članstva v Semenski knjižnici obvežejo:

(1) da bodo rastlinski razmnoževalni material pridelovali in izmenjevali z dobrimi nameni (npr. da od drugih varuhov ne bodo zahtevali plačila za količino pridelanega semena, namenjenega brezplačni izmenjavi, in podobno).

(2) da bodo med rastno dobo za posevek izbrane rastlinske vrste dobro skrbeli ter na primeren način zatirali plevele, škodljivce in bolezni. Pri tem se spodbuja uporaba načel trajnostno naravnanih kmetijskih praks.

(3) da bodo skrbeli za ohranitev čistosti sorte ter po potrebi upoštevali lokacijsko distanco ali kako drugače preprečili križanje rastlin (npr. mrežniki). Tehnike pridelave od semena do semena za vsako posamezno rastlinsko vrsto so varuhom dostopne preko priročnika o semenarjenju, ki je dostopen na uradni spletni strani društva.

(4) da je semenski in sadilni material rastlinske vrste in/ali sorte, ki je vključena v knjižnično zaščito in za katero je varuh prevzel skrb, vedno na voljo Semenski knjižnici.

(5) da si varuhi med seboj izmenjujejo le semenski in sadilni material, za katerega so prevzeli skrb za ohranjanje in ki je vključen v sistem knjižnične zaščite. Varuhi naj v izmenjavo ponudijo le zdrav, kvaliteten in s fitofarmaceutskimi sredstvi nerazkužen razmnoževalni material. Pri medsebojni izmenjavi rastlinskega razmnoževalnega materiala med varuhi ni potrebno obvestiti Semenske knjižnice. Izmenjava razmnoževalnega materiala poteka na podlagi digitalnega herbarija. Semenska knjižnica ne prevzame nobene odgovornosti za kakovost izmenjanega materiala.

(6) da ne bodo gojili in izmenjevali gensko spremenjenih rastlin.

(7) da bodo pri pridelavi razmnoževalnega materiala upoštevali smernice in navodila, ki so članom dostopne preko priročnika o semenarjenju, dostopnega na uradni spletni strani društva.

(8) da bodo skozi rastno sezono spremljali posevek in pridobljene podatke preko obrazca evidence rasti posredovali Semenski knjižnici. Obrazec je varuhom dostopen na uradni spletni strani društva. Varuhi ob koncu rastne sezone izpolnjen obrazec oddajo osebno v prostorih Semenske knjižnice, ga posredujejo po navadni pošti ali po elektronski pošti društva; varuhi.semen@gmail.com. Varuhi, ki so si seme izposodili iz Semenske knjižnice, obrazec vrnejo skupaj s semenom.

(9) da po predhodnem dogovoru in strinjanju varuha omogočijo predstavnikom Semenske knjižnice ogled posevka izbrane rastlinske vrste in/ali sorte ter dovolijo fotografiranje ali snemanje rastline.

(10) da bo v primeru pošiljanja semen ali tiskanih oblik priročnikov, digitalnega herbarija in drugo prevzel stroške pošiljanja kot tudi stroške tiskanja. Digitalni herbarij se članu posreduje v pomladnih mesecih. Po sporočeni izbiri rastlinske vrste in/ali sorte se varuhu po pošti skupaj s semenom posreduje tudi priročnik in obrazec evidence rasti. Stroški pošiljanja se obračunavajo po veljavnem ceniku Pošte Slovenije.

Pravice varuhov

10. člen

Varuhi imajo v obdobju članstva v društvu naslednje pravice in ugodnosti:

(1) da si lahko iz Semenske knjižnice brezplačno izposodijo semenski material različnih rastlinskih vrst in sort. Količina semen, namenjena izposoji varuhom, je omejena in odvisna od razpoložljive količine semen v Semenski knjižnici.

(2) da se lahko na Semensko knjižnico vedno obrnejo s svojimi vprašanji in težavami vezanimi na temo semenarjenja in delovanja Semenske knjižnice.

(3) da se lahko udeležujejo vseh predavanj, izobraževalnih delavnic in strokovnih ekskurzij, ki jih organizira društvo. Večina delavnic in predavanj je za člane društva brezplačna.

(4) da lahko s svojimi idejami, predlogi in delom aktivno prispevajo k delovanju in razvoju Semenske knjižnice.

(5) da neomejeno in brezplačno dostopajo do vseh spletnih vsebin, objavljenih na spletni strani društva.

(6) da lahko na sedežu Semenske knjižnice dostopajo do strokovne literature, vezane na temo semenarjenja in vrtnarjenja.

(7) da lahko za semenski material rastlinske vrste pod zaščito Semenske knjižnice in v njihovi oskrbi zaprosijo za testiranje kaljivosti, merjenje vlage v zrnu in razkuževanje materiala.

Semenska knjižnica po svojih zmožnostih čim hitreje opravi testiranje ali razkuževanje in dobljene podatke sporoči varuhu.

(8) da lahko zaprosijo za brezplačno promocijo lastne dejavnosti na spletni strani društva.

Dolžnosti Semenske knjižnice

11. člen

Semenska knjižnica se obveže, da bo:

(1) prevzela skrb nad hranjenjem rastlinskega semenskega materiala v prostorih Semenske knjižnice pod pogoji, ki omogočajo dolgoživost semen.

V prostorih Semenske knjižnice se hranijo majhni in s fitofarmaceutskimi sredstvi nerazkuženi vzorci semena različnih kulturnih rastlin. Za ves sadilni material sadnih rastlin in drugih rastlin, ki se vegetativno razmnožujejo, vodi Semenska knjižnica register, ki je del digitalnega herbarija.

(2) vodila in posodabljala evidenco rastlinskega razmnoževalnega materiala, vključenega v sistem Semenske knjižnice.

(4) vodila in posodabljala evidenco vseh članov knjižnice ter njihovega načina članstva.

(6) omogočila dostop do semenskega materiala, hranjenega v prostorih semenske knjižnice, vsem varuhom.

Semenski material je varuhom dostopen v prostorih Semenske knjižnice. Na željo varuha se lahko semenski material posreduje tudi po navadni pošti. Semenski material je varuhom dostopen v spomladanskih mesecih tekočega leta. Natančen termin izposoje semena določi predsednik društva.

Ob izposoji semenskega materiala iz Semenske knjižnice varuh izpolni in podpiše prevzemni obrazec za seme izbrane rastlinske vrste. Ta pomembno prispeva k sledljivosti potovanja semen.

Na sedežu semenske knjižnice so članom v tiskani obliki dostopni tudi vsi priročniki, digitalni herbarij ter strokovna literatura.

(7) v primeru večje oddaljenosti stalnega bivališča varuha od sedeža Semenske knjižnice ali nezmožnosti prihoda varuha na sedež knjižnice članu posredovala semenski material po navadni pošti.

Varuhu, ki želi, da mu je seme posredovano po navadni pošti, o tem pisno (ali elektronsko) obvesti društvo. Posredovana pisna prošnja varuha velja kot nadomestilo za prevzemni obrazec semena.

S tem ko odpošlje seme, Semenska knjižnica izgubi nadzor nad ravnanjem s semenom, zaradi česar Semenska knjižnica ne prevzame nobene odgovornosti, povezane s kakršnokoli poškodbo ali izgubo poslanega paketa, in ne upošteva reklamacij.

Seme izbrane rastlinske vrste ali sorte je varuhu poslano v najkrajšem možnem času od datuma prejema pisne prošnje.

Varuh, ki nima dostopa do interneta ali ima pomanjkljivo znanje o uporabi računalnika, je lahko po navadni pošti posredovana tudi tiskana oblika:

- tistega dela digitalnega herbarija, ki se nanaša na zeleno rastlinsko vrsto;
- del priročnika o tehniki pridelave, čiščenja, sušenja in shranjevanja semena, ki se nanaša na izbrano rastlinsko vrsto;
- obrazec evidence rasti.

(8) prevzela vlogo moderatorja in posodabljanja spletne strani, preko katere lahko člani dostopajo do:

1. digitalnega herbarija;
2. pristopne izjave;
3. priročnika o semenarjenju;
4. priročnika o testiranju kaljivosti in razkuževanju semena;
5. obrazca evidence rasti;
6. novic in obvestil;
7. napovedi dogodkov, delavnic in predavanj;
8. foruma;
9. drugo.

Dostop do foruma in dela digitalnega herbarija s kontaktnimi podatki varuhov je omogočen le varuhom po predhodni registraciji na spletni strani društva.

Spletne vsebine se lahko prilagajajo željam in potrebam članov Semenske knjižnice.

(10) da bo na željo varuhov izvajala testiranje kaljivosti semena, merjenje vlage v zrnu in alternativne metode razkuževanje semena.

Povprečen vzorec pridelanega semena lahko varuh posreduje Semenski knjižnici, ki izvede zgoraj omenjena testiranja in postopke. Dobljene rezultate Semenska knjižnica sporoči varuhu.

Varuhe se spodbuja, da za izbrane rastlinske vrste sami izvajajo različna testiranja in razkuževanje semena (če je to potrebno). Če varuh za pridelano seme sam izvaja testiranje kaljivosti, mora dobljene rezultate sporočiti Semenski knjižnici.

Semenska knjižnica prevzame vlogo iskalca alternativnih možnosti testiranja (kaljivost in vlaga v zrnu) in razkuževanja semena ter v obliki priročnika te informacije nudi svojim članom.

(11) omogočala podporo in pomoč vsem varuhom Semenske knjižnice s strokovnimi nasveti.

Varuhi se lahko v primeru vprašanj ali težav, vezanih na semenarjenje, vedno obrnejo na Semensko knjižnico. Komunikacija med člani in Semensko knjižnico poteka po elektronski pošti, telefonu ali pa se člani osebno oglasijo v prostorih Semenske knjižnice, po predhodni najavi. Semenska knjižnica odgovori na poslane prošnje, zahteve ali vprašanja v najkrajšem možnem času.

(12) organizirala različna predavanja, delavnice in strokovne ekskurzije na temo ohranjanja biotske pestrosti, semenarjenja in sorodnih tem, za svoje člane.

(13) spodbujala trajnostno naravnane kmetijske prakse (npr. ekološka pridelava).

Čeprav Semenska knjižnica spodbuja trajnostno naravnane kmetijske prakse, to ni obveza članov knjižnice.

(14) spodbujala člane, da aktivno sodelujejo pri iskanju novih članov.

Pridobivanje novih članov ni obveza posameznega člana.

III. Kršitve in sankcije

Lažje kršitve

12. člen

(1) Varuh ob koncu sezone ne vrne obrazca evidence rasti.

(2) Varuh v izmenjavo ponuja nekvaliteten, okužen ali s fitofarmaceutskimi sredstvi razkužen material.

(3) Varuh, ki ima status javnega varuha, se ne odziva na povpraševanje drugih varuhov.

(4) Varuh ne prevzame stroškov pošiljanja semena in/ali tiskanja in pošiljanja priročnikov, digitalnega herbarija, drugo.

Vse lažje kršitve se najprej sankcionirajo z ustnim opominom. Če varuh kljub opominu ne odpravi kršitev ali ne navede tehtnega razloga, zakaj je do njih prišlo, se varuhu izreče javni opomin. Če kljub izrečenemu javnemu opominu varuh ne odpravi kršitev v roku enega meseca od izreka, se varuha izključi iz društva. Varuh, ki je bil izključen na podlagi lažjih kršitev, se lahko v društvo ponovno včlani po preteku najmanj enega leta od datuma preklica članstva.

Težje kršitve

13. člen

- (1) Varuh ob koncu rastle sezone ne vrne izposojenega semena brez predhodno poslanega pisnega pojasnila o nezmožnosti vrnitve semena.
- (2) Varuh prideluje in izmenjuje gensko spremenjene rastline.
- (3) Varuh v Semensko knjižnico vrne seme druge sorte, kot si jo je izposodil.
- (4) Varuh Semenski knjižnici posreduje napačne ali lažne podatke.
- (5) Varuh ne poravnava letne članarine.
- (6) Varuh zahteva plačilo za rastlinski razmnoževalni material, namenjen brezplačni menjavi med varuhi.

Vse težje kršitve se avtomatsko sankcionirajo z izključitvijo varuha iz društva. Varuh, ki je bil izključen na podlagi težjih kršitev, se lahko v društvo ponovno včlani po preteku najmanj treh let od datuma preklica članstva.

Smernice so bile sprejete na občnem zboru dne: 17. 1. 2012

Podpis predsednika: Mateja Koler

